

Slovence, ki želé nižjo gimnazijo v Celju, in različne izjave visoke vlade je smatralo slovensko ljudstvo, kakor se je že poudarjalo v proračunski razpravi, za dano besedo. Prepričan sem, da se narod, kakor je slovenski, ki se z vsem srcem drži presvetle vladarske hiše in ljubljene Avstrije, ne more in ne sme slepiti.

Kujmo železo, dokler je gorko!

Štajarska kmetijska družba se je ujunačila in prosila deželno vladu in odbor, naj se zajec proglasi za škodljivo žival. Vsled tega je vlada razposlala na obšine vprašalne pole, naj župani poizvedó, koliko je poškodovanih letos sadnih dreves, trt in drugih sadežev.

Stvar je torej prišla v tir in morda se doseže kaj za kmeta; toda on se naj sedaj sam tudi pobriga! Bati se je namreč, da utegnejo nekateri župani, posebno ako so bolj naklonjeni lovcu nego kmetu, celo reč kot malenkost odpraviti. Če se jeden- ali dvakrat dá to razglasiti, pa se nič več ne pobriga, ob določenem obroku pa cela reč vrne prazna, s tem ni le storjeno nič, temuč še mnogo pokazeno! Gospodarji, sedaj se oglasimo, ko nas vprašajo, da bode slavna vlada dobila nekako ogledalo o škodljivosti sedanje lovske postave!

Gotovo ga ni kmeta, ki goji sadno drevje ali vinsko trto, da bi letos ne imel nobene škode od požrešnega zajca. Vsak naj torej po pravici naznani svojemu županu, koliko sadnih dreves ali trt ali tudi drugih sadežev mu je bilo po zajcu poškodovanih in zraven naj tudi pove vrednost dotičnega sadeža. Ni namreč vse jedno, je drevo še majhno ali pa veliko, da že vsako drugo leto vrže po merniku sadja. Prvo dobre rasti se utegne računati do goldinarja, med tem, ko je drugo vredno od 5 do 10 in še več goldinarjev. Tudi se za sedaj ne vpraša, je bilo drevje zavarovano ali ne; saj je letos ob 2 m visokem snegu zavarovanje malo izdalo.

Opomniti bi pri tej priliki menda ne škodilo, koliko škode smo imeli od zajca zadnjih par let in vedno. S tem se ne bi mogla vsa krivda zvaliti na letošnjo izredno hudo zimo, temuč pokazalo bi se, da je zajec navađen sovražnik kmetovim pridelkom, torej vreden, da mu napovemo vojsko! Pohorski.

Cerkvene zadeve.

Kako se je praznoval god sv. Cirila in Metoda na Framu?

Slovanskih apostolov god je tudi v naše mirne kraje donesel živahnost; videli smo mnoge krese, okoli katerih so se popevale pesmice. Jedro vsega pa je bila slovesnost v cerkvi. Za 1/4 9. uro je bila naznanjena sv. maša za Ciril-Metodovo bratovščino in posebič za šolarje; zmes pa še je došel neki žalosten dogodek.

Učenka Ana Oberlajt je po dolgi bolezni sušice umrla, in smo jo spremljali k sladkemu počinku. Vsi šolarji z gg. učitelji gredó pokojnici do sredi vasi nasproti ter jo med molitvijo spremljajo v cerkev, kjer je bilo že mnogo pobožnikov zbranih. Med sv. mašo so učenci molili sv. rožni venec, zmes pa peli prav milo in ljubeznivo sv. apostoloma Cirilu in Metodu na čast: »Bodita nam brata zdrava — Svet' Ciril in svet' Metod!« Na koncu službe božje pa so zapeli pokojnici slovo: »Blagor duši, ki nedolžna — zapustila je ta svet;« pa že tako milo, da smo bili vsi živo ganjeni. Zdaj stopijo č. g. kateket sredo med učence pred mrliča in rečejo:

»Nase veselje Ciril-Metodove pobožnosti je dobilo

žalostno lice, ker pred seboj imamo mrtvo učenko. Pa ljubi Jezus resnico govori, ko pravi: »Vi boste žalovali, pa vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.« Res, ta žalostna dogodka današnjega pogreba se je v veselje spreobrnila:

1. Nam učiteljem, ker nas veseli, da smo pokojno učenko učili, in da je naše nauke lepo v srce sprejela. Saj je dete podobno surovemu biseru, ki se mora še le zbrusiti in ogladiti, da postane človeškemu društvu dopadljivo in koristno, ono pa za-se srečno in zadovoljno. Tako že sv. apostol Pavel svojim vernikom piše »Veseli me, vaše krone ali sreče deležen biti«. Tako pravim tudi jaz: Akoravno mi je milo, petkrat mlajšo učenko v črni grob položiti, vendar me veseli, da sem jo učil pobožnosti in ji razlagal krščanski nauk. — Žalost se je na veselje spreobrnila:

2. Starišem pokojnice. Imeli ste veliko žalost v dolgi bolezni, hodili po zdravila in tudi molili z objokanimi očmi; pa volja Boga se je zgodila in vaša žalost v veselje spreobrnila. Ali niste bili veseli, ko so belo oblečene device vaše dete k pogrebu prinesle? Ali vas ni razveselilo, ko so ji vsi učenci nasproti šli. Ali vas ni v srce razveselilo, ko so za pokojno vašo hčerko molili sv. rožni venec in peli ljubeznivo? Vaše žalostne solze so spremenile v kapljice tolažbe in veselja; saj je vaše dete zdaj najboljšo oskrbljeno. In tako se je žalost spreobrnila v največje veselje

3. pokojnici sami; že zato, ker je rešena tako dolge bolezni, še bolj pa zato, ker jo je Bog v krstni nedolžnosti k sebi vzel, ki neomadežanim takoj podeli večno življenje — po nauku sv. cerkve. In sv. Janez, ljubček Jezusov, nam to spričuje. Bil je zamaknjen v nebo. Ondi vidi veliko trumo zveličancev božjih, posebej še pa eno lepo in veselo množico neomadežanih duš; imele so belo obleko, palmico v roki, in so za Jagnjetom novo pesem popevale. To sv. vero in božje razodenje sta nam prinesla sv. Ciril in Metod; zato jima bodi večna čast in slava!

Vi pa, ljubi otročiči! Mali in mladi ste še; pa nemila smrt vam je morda že blizu. Le bodite ubogljivi, marljivi in pobožni, naj bi ljubi Jezus tudi vam in nam vsem dal večno veselje!

Mnogo ljudij se je udeležilo sprevoda na mirovišče, kjer so učenke pod vodstvom g. nadučitelja tovaršiči zapele nagrobnico: »Blagor ji, ki si spočije — V hladni zemlji sladko spi«.

Mili darovi za družbo vednega češčenja. Sv. Marjeta na Pesnici 5 fl., Sv. Lovrenc na Dravskem polju 4 fl. 77 kr., Rogatec 8 fl., Sv. Peter v Savinjski dolini 15 fl. 45 kr., Polenshak 13 fl. 50 kr., Bizelj 22 fl., Sv. Lovrenc v Pušcavi 5 fl., Sv. Alojzij v Mariboru 19 fl., Cirkovci 12 fl. 30 kr., Franc Žitko 50 kr., Dobova 19 fl. 43 kr.

Gospodarske stvari.

Uima gorice.

(Dalje.)

»Kaj še boste gorice obdelavali, mi poreče otožen mejaš, ko vidi vejniki voziti k mojim goricam. Vse je zastoj, proč smo vsi!« — In ta poparjenost je še bolj kriva, da ljudje roke križem držijo, vinogradov dobro več ne obdelujejo, da jih uska še ložje ugonobi. Neki prijatelj mi piše: »Trtna uš v naši župniji — Makolah — še ni konstatirana, pa veliko goric — po višavah — je že zapuščenih. Moje prepričanje je: da trtna uš ni toliko nevarna, kakor lenoba in nemarsčina ljudij, ki

bi radi le samo mnogo brali, delali pa nič. Marljivo grobati in dobro zalagati je treba.* — Zapuščeno živinče dobi uši, in ravno tako zanemarjen človek je poln grdobe, ki ga celo lahko ujé, če se ne snaži in zdravila ne rabi. Tako bodo menda snažno obdelane in dobro zalagane gorice zdržale proti nesrečni uški,*) posebno, ako bi še kdo znašel zoper njo:

d) Vračstvo ali zdravilo trsa ušivega. Čudežno! Ljubi Bog je zoper vsako bolezen pripravil zdravilo, katero so pa modri in učeni ljudje še le morali izumiti, ali so bili po natori ali živalih napeljeni; zoper to nesnago pa bi ne bilo nobene pomoči ali vračstva?

Pariška akademija je razpostavila tristo tisoč frankov za darilo izdatne in porabne znajdbe. Ves učeni in priprosti svet si glavo beli in možgane brusi; veliko sort vračstva se je že na beli dan narodilo; pa dozda je vse slabo in neporabno. Tudi moje besede ti naj bodo bolj v zabavo, kakor pa uški na smrt. Jaz pa pravim: Dobri Bog, ki je poškodnico ustvaril ljudem za šibo božjo, je dal tudi neko natorno in čreznatorno zdravilo zoper filoksero ali trsno uško.

A. Natorni pomoček. — Mnogo je takih žuželk, ki živijo na drugih telesih, iz katerih sok ali kri pijejo. Med tako hišno nesnago štejemo: stenice; ušce, ki v nosu živijo; srab, ki med prsti grize; klošč in uš, ki prebiva na človeku, živini in na rožicah — v posebnih oblikah. Zoper te poslednje žuželke so ljudje znašli vračstvo, ki bi morda utegnilo tudi trsno uško umoriti.

Stenice odpravimo: Med apneno vodo primešaj trpentinovca in pomaži tisto mesto ali gnezdo, pa nobene ne boš več videl. Ušce v nosu, ki je ves otečen in ranjen, odpravimo s svinsko scalnico ali pa homeopatično s Hepar sulphuris t. j. žveplena jetra v tekočini; ravno isto zdravilo umori srabe. Ušce rožne prežene že tobaka dim sam; pepel ali žverca jih umori v dveh minutah.

Uši na živini morijo s tobakom, ali pa tudi po naslednjem zdravilu, katero mi je neki posestnik povedal: Kupil sem kravo, bila je vsa ušiva. Kakor grozdi na dlaki so se je uši držale, pa jih ni bilo mogoče odpraviti; vidoma je hiralala. Zdaj pa je gospodinja skuhalala pisker fižole, je vodo ocedila; skuha je bila navadno slana. Prilijem osmino litra petrolja ali skalnine; s krtačo vso kravo zmijem: uši so čez teden vse mrtve; krava se je zmisila, in dobro redila. Črva v lesu in drevesu umori petrolej za vselej. Črva v zobu umori dim od čebuljevega zrna; tudi Kreozot; temu enako smrdljiv karbolinej prežene podgano in drugi mrčes od hrama.

Uši na človeku ali v obleki so grda nadloga, ki se težko odpravijo. V lekarni je maža živega srebra — Mercurius vivus, ki jih pomori, ako ne odlazijo. Najboljše pa je to-le: Neka stara babela od kapi zadeta, leži leto in dan brez pomoči in postrežbe. Bila je nesnaga polna, vsa ranjena in živa. Neka tuja deklina se je usmili, pride ji streč. Krastavo in vso živo glavo ji trikrat umije s petroljem: in živali so bile proč, rane pa so zacelile.

Tote nemarnosti, dragi bralec, ti pa zarad tega naštevam, ker mislim, da eno ali drugo totih sredstev bi utegnilo biti vračstvo tudi zoper trsno uško, ki je svojim omenjenim sorodnicam zelo podobna po obliki in živježu, posebno ušcam rožnim. — Kar mene zadeva bom storil to: Brž ko zasledim uško, bom naročil v polovnjak vode, gnojnice, soli, petrolja, tobaka, menda še karbolineja zmešati. Pri prvi kopi bomo trs globoko odkopali in z mokro capo ove zmesi podrgali. Ravno tako bomo trs nad zemljo meseca julija pomazali, ko se uške

selijo na korenine. Kjer pa bomo gnezdo v gorici zapazili, bomo vso zemljo premesili z ovo tečočno. — Kaj boš pa ti storil? (Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 28. junija do 6. julija
Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 80 kr., rž 4 fl. 60 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 70 kr., turšica ali koruza 5 fl., 20 kr., proso 4 fl. 90 kr. in ajda 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. Dne 13. julija v Ločah in Poličanah (za svinje). Dne 15. julija v Dobovi in na Zdolah. Dne 16. julija v Dobju. Dne 17. julija na Muti, pri Sv. Ani na Krembergu, pri Sv. Filipu v Veračah in Imenem (za svinje). Dne 18. julija na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ljutomerskih goric. (Birmovanje.) Ko so divji Huni po Ljutomerskih goricah razsajali, takrat menda ni bilo bolj živo v teh krajih, kakor prve dni tega meseca. Na predvečer sv. Cirila in Metoda so na nekaterih vrhah goreli kresji, posebno lepo na Kamensčaku nad Ljutomerom, potem pa je bilo zaporedoma v soboto pri sv. Bolfangu, v nedeljo pri sv. Miklavžu, v ponedeljek pri Svetinjah središče velikih slavnostij, ki so se vršile povodom prihoda mil. knezoškofa, ki so tod delili zakrament sv. birme. Možnarji so neprenehoma pokali, konjeniki so zdirjavali sem ter tje, ko so šli mil. knezoškofu nasproti ali so jih spremljali pri odhodu, in ljudstvo je vrelo trumoma od vseh krajev, da bi videli in slišali svojega ljubljenejšega škofa, o katerem so slišali, da so bili nevarno bolni, pa jih je Bog čudežno spet ozdravil, da morejo svoja težavna opravila izvrševati. Vreme je bilo ves čas ugodno; ne prevroče, ne premrzlo, in le parkrat majhen dež, ki pa ni bil posebno nadležen. Odpeljavšemu knezoškofu so povsod klicali gromoviti živio! Bog daj, da bi jih čez šest let videli spet tukaj še bolj zdravih in čvrstih, kakor so bili zdaj!

Iz Mute. (V slovo.) Obžalujem jaz in naši narodnjaki, da zgubi naša župnija vrlega gospoda župnika, Jož. Kotnika. Poglejmo, kaj so nam dobrega storili v tem kratkem času, kar so bivali pri nas! Lepo in veliko novo bandero so nam pripravili. Poglejmo pa družbo sv. Mohorja! Ti Muta, še nisi imela nikoli toliko družbenikov, kakor zdaj! Bodi jim hvala! In še je jeden spomin ima Muta za njimi; ta je sv. križ, ki ga vidiš pred cerkvijo pri velikih vratih. Ta križ, ki se je postavil dne 8. malega travna, ko se je obhajal sv. misijon, kdo ga je priskrbel? Ali so ga omislili morda tržani? Nikakor ne! Naš gospod župnik so nam priskrbeli sv. misijon. Že čez 150 let je minolo, kar ni imela ta župnija takih veselih dni, kakor v letošnjem postnem času ob sv. misijonu. Poglejmo še šolsko mladino! Poprej so se norčevali, če so koga srečali; zdaj se pridno odkrijejo in rečejo: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Ali to ni velik razloček med poprej in zdaj? Predragi gospod, nikar ne žalujte, če Vas nekateri zaničujejo in celo preganjajo zavoljo našega slovenskega jezika! Ti zagrizeni ljudje, ki so sem privandrali od vseh štirih vetrov in tukaj med Slovenci nemir delajo, bi najrajši imeli, da bi ne bilo duhovščine na svetu, ker oni ne verujejo ne na Boga in ne na vraga, ampak samo na svoje velike potrebe. Takšnih je, svobodno rečem, blizu polovica v tej občini. Ti rjave ruse nosijo, pa krive nauke trosijo! Vsi drugi pa smo Vam, častiti gospod župnik, hvaležni in iz srca hvaležni Vam ostanemo do hladnega groba.

Iz Ribnice. (Prepir.) Naša vas je podobna malemu vulkanu, v katerem vedno vré in ropota. Ta ro-

*) Dokazano je, da je trtna uš najboljše obdelane vinograde prav tako uničila, kakor najslabše. Op. pr.